

SALEMI KUUKIRI

AASTA MOTO:
RAHVAS KASVAB
RAAMATUGA

JUUNI 2025

KOGUDUSE AASTAPÄEV 106

TOIVO PILLI

PÜHA VAIKUS

ÜLLE UIBO-LANTO

KOGUDUSE AASTAPÄEV 106

Salemi kogudus on enam-vähem sama vana kui Eesti Vabariik. Otsuse rajada ametlik kogudus võttis koguduse üldkoosolek vastu 1919. aasta detsembris, formaalne kinnitus sellele otsusele saadi 1920. aasta alguses. Vahest ei mõelnudki koguduse rahvas tollal, et nad on keset ajaloolisi sündmusi – vabadussõda alles käis –, kuid vahest on usklikte palved ja pühendumus ikkagi kuidagi ka Eesti-maa elukangasse põimitud.

Miks on üldse aastapäevi tarvis tähistada? Selleks, et peatuda ja Jumala tegusid meenutada. Selleks, et anda südamele aega tänulik olla. Selleks, et tunnistada oma jätkuvat usaldust Jumala ettehooldede ja juhtimise vastu. Kord peatus jumalamees, pani püsti mälestuskivi ja andis sellele nimeks Eben-Eezer (1Sm 7:12). „Siitsaadik on Issand meid aidanud!“ Tuleb olla tänulik ja tuleb nähtavalt tähistada. Tänuikkuse tähiseks võib olla jumalateenistus, palve, annetus, mingi tegu, aeda või kalmistule istutatud lillepõõsas, kingitus kellelegi.

Nõukogude ajal olid koguduste aastapäevad natuke protestimailgused. Ametlikult ei tohtinud usklikud väljaspool sakraalhooneid koguneda. Isegi külaliste kutsumiseks pidi Stalini ajal ja veel hiljemgi riigivõimudelt loa saama, et nad tohtisid jumalateenistusel kaasa teenida. Me ei kujuta sellist asja praegu enam ettegi! Aga kogudused korraldasid siis suuri ja meeldejäävaid aastapäevi: lauldi, palvetati, kuulati jutlust ja tervitusi – ja viimaks kaeti pidulaud, sageli kar-

tulisalati ja kiluvõileibadega. Magusat ikka ka – olgu küpsisetort või rosinatega kringel. Me kuulume kokku, me peame osadust, me tähistame Jumala abi isegi vastuseisu aegadel!

Mis võiks olla koguduse aastapäeva tähendus tänapäeval? Pakun välja mõned võimalused, kuigi tean, et need ei ole kaugeltki amendavad. Esiteks, aastapäev räägib meile, et me kuulume pikemas looses. Meie koguduse lugu ei alanud siis, kui meie selle osaduskonnaga liitusime. See on kulgenud enne meid ja kulgeb edasi ka pärast meid. Me oleme osa millestki suuremast. Isegi kui meie traditsioonis on helgemaid ja pilvisemaid päevi, on see siiski niisugune hoovus, mis meid kannab, mitte meie ei hoia seda oma õlgadel. Jumal annab sellele jõu!

Teiseks võiks koguduse aastapäev olla oma usu ja veendumuste taaskinnitamise päev. Tuleta tänulikult meelde oma ristimist! Tuleta meelde koguduse alusväärtusi. Sa kuulud kogukonda, mille on kokku kutsunud Kristus ise. Salemi väärtusedki tasuvad meelde tulemist. Lahkus, et jagada oma parimat, nii sõnumina kui tegudes. Avatus, et olla valmis õppima uutes olukordades Jeesuselt, mitte kapselduda ega takerduda. Hoolivus, et aidata, keda saame ja suudame aidata. Ehtsus, et mitte luua võlts-fassaade, vaid elada ausalt ja siiralt Jumala ees ja inimeste keskel – kui on midagi tarvis parandada, siis teeme seda, kui miski on hästi, siis rõõmustame üheskoos.

Kuidas sina seda loetelu jätkaksid? Mis on sinu meelest koguduse aastapäeva tähendus praegusajal?

PASTOR TOIVO PILLI

PÜHA VAIKUS

Püha Vaim on kui torm, mis ukse valla lööb ning paneb kõik seesoleva kõikumama, on keegi öelnud. Nelipühi päevilgi oldi silmitsi millegi väga vapustavaga (Ap 2:2-4), kuid Jumala Vaimu taolisel ilmumisel oli ka mõjuv põhjus. Kogu sündmuse taga seisis Jeesuse enda töö, ja mis kõige olulisem: Püha Vaim andis jüngritele kuulutamiseks vajaliku tarkuse ja väe. Pealtvaatajad said vaba valiku otsustada: võtan või jätan? Ja enne, veel enne päeva lõppu lisati kirikusse ligi 3000 uut liiget.

Sageli ilmubki Püha Vaim kuuldavalt ja nähtavalt nimelt suurtele rahvahulkadele. Üksikisik kogeb Teda sagedamini aga hoopis märkamatu, kui lohutaja ja vaikse suunajana.

Vahel on inimesed vägagi nõutud: miks Püha Vaim ometi ei juhata, ei räägi, ei kõneta? Teadagi, Jumal võib kõneta mitmel viisil, ent alati me lihtsalt ei kuule ega taipu. Pidev müra ja rutt summutavad sisemise vaikuse.

Nii ongi Püha Vaimu kõnetus üha raskemini tajutav. Tema oma diskreetsuses ei võistle sotsiaalmeedia kõllidega, ei trügi esile, ei nõua sõnaõigust. Ta ootab. Et rääkida sinuga *vis-à-vis* ehk siis otse ja nelja silma all.

Igatsedes Püha Vaimu ligiolu, ei tasu keskenduda eredale valgus-

sele või tugevatele tundepehangutele. Kristlik usk ei räägi ainult Jumalast, kes tuleb võimsalt tulekeeltega, vaid ka Jumalast, kes on “vaikses, tasases sahinas” (1Kn 19:12). Vahest on just vaikus see, kus ta meid isiklikult ja üks-ühele kõneta soovib? Seega – lülita välja, sulge, astu kõrvale! Kui ekraanid on kaetud, meeled rahunenud, istu ja ütle: Issand, mina olen nüüd vait, räägi sina!

Nii, kannatlikult oodates, ehk kuulamegi viimaks Püha. Mingi pilt, mõni kirjakoht, kellegi nimi, seletamatu lõhn, mälestuskild, soojus. Ka pisarad. Tema kõnetusviisid võivad olla üllatavalt mitmekesised. Kui kohe ei juhtugi midagi, siis on iseenesegi vaikne kohalolu märkiks, et vaikus võib olla püha. Ja miks ei saa hääletuski olla oma-moodi kuulamiskoolituseks: tahame ju ikka ise rääkida, kuulamine ei ole kerge töö.

Avalik, sageli lausa raputav Püha Vaimu ilmumine ning varjatud ja vaikne Püha Vaimu puudutus – need mõlemad kuuluvad Jumala plaani. Ta kõnetab nii avalikult kui isiklikult. Ühte moodi suurte rahvahulkade seas, teistel viisidel üksikinimese südames.

Püha Vaim, Jumala kohalolu, siseneb meeleldi sinna, kus südameksed on avatud, kus müra on vaigistatud. Üks on kindel: Ta on kohal, kui vajad lohutust, kui ootad julgustust, kui igatsed taipamist, mida öelda või mida mitte teha. Püha Vaim on olemas, kui jagad armastust, mida enesel polnuks anda.

Võib olla Püha Vaim ning rahu ja vaikus, ent puudub igasugune jaatus, puudub ka eitus. Ning vahel sellest piisabki.

ÜLLE UIBO-LANTO

JÄRELE TULE, AGA ISSANDAT EI OLNUD TULES. JA TULE JÄRELE TULE VAIKNE, TASANE SAHIN.

1KN. 19:12

TEGEMISI JA TEATEID

KIRIKUTE ÖÖ

Tänavu on kirikute öö **6. juunil**. Tartu kirikute uksed on avatud **kell 18–24**. Kirikute öö on heaks võimaluseks kutsuda inimesi, kes tavaliselt kirikusse ei tule ning tutvustada neile koguduse elu – kes me oleme ja mida me usume. Kui oled Salemi koguduse liige, siis tule sel õhtul ja aita kaasa, et inimestega vestelda!

LAEVASÕIT MÖÖDA EMAJÕGE

Korraldame laupäeval, **14. juunil kell 14** laevaga Pegasus sõidu mööda Emajõge. Pakume seda võimalust ka Kalju koguduse inimestele. Suurepärane võimalus näha Tartut jõe poolt. Laevas võimalik osta jooke ja suupisteid laeva kohvikust. Väljumine hotell Dorpati juurest sadamast kell 14. Kui soovid osaleda, siis anna teada Toivo Pillile hiljemalt 10. juuniks! Siis saame seda vahvat ettevõtmist paremini planeerida.

A A S T A P Ä E V A TÄHISTAMINE PEGASUSEGA EMAJÕEL

14. JUUNI KL 14.00

REGISTREERIMISEKS KIRJUTA TOIVO@SALEM.EE
HILJEMALT 10. JUUNIKS

KOGUDUSE AASTAPÄEV

Salemi koguduse 106. aastapäeva jumalateenistus toimub **15. juunil kell 11**. Meie külalisteks on vennad ja õed Tallinna Kalju kogudusest. Jutlustab pastor Tarmo Lige ja kaasa teenivad Kalju koguduse muusikud. Tule ise ja võta sõber kaasa! Tähistame Jumala head tööd! Lisaks sellele on see hea võimalus aega veeta koos Kalju koguduse inimestega ja teada saada, kuidas nende koguduse elu edeneb.

VÄIKESE KIRIKUMUUSIKA FESTIVALI AVAKONTSERT

Selgi aastal toimub Salemi kirikus koostöös Pille Lille Muusikute Fondiga Väike kirikumuusika festival, mis koosneb kolmest suvisest kontserditst. Esimene neist toimub **15. juunil kell 19**. Musitseerivad Neeme Ots (trompet), Piret Randal (klaver). Kavas Arbon, Monti ja teisi heliloojaid.

KALMISTUPÜHA

Tartu vabakoguduste kalmistupüha toimub **22. juunil kell 16** Põllu tänava kalmistul. Tänuликus meeles mälestame neid, kes on eele läinud. Jutlustab Leho Paldre. Asetame küünlad Tartus teeninud vaimulike haudadele.

SUVELAAGRID

Meie koguduse elu puudutavad sel suvel vähemalt kaks toredat laagrit.

Salemi ja Mooste ühine lastelaager toimub **11.-13. juulil** Mooste palvela juures. Vaata rohkem infot: salem.ee/lastelaager

Koguduse laager Nuutsakul leiab aset **8.-10. augustil**.

Palveta nende ettevõtmiste korraldamise eest!

Broneeri aeg oma kalendris, et osaleda!

NOORTEÕHTUD

SÜNNIPÄEVAD JUUNIS

2 Sirli Lanemann

Margit Põllumäe
Anne Siniaas

16

3 Kristel Kull

Liia Mägi

23

5 Indrek Meier

Kristi Daum

26

10 Alvar Kajak

Kalju Kahi
Juan Uukareda

27

11 Kalev Juhanson

Kirsika Meitern
Ülle Savva

28

13 Marika Aljas
Ülle Kaur

Eric Tkaczyk

29

PALVETAME

PALVETAME EAKATE EEST. Palvetame, et eakatel oleks elurõõmu ja teenimise jõudu. Palvetame ka nende eest, kes on haiged või nõrgad. Külasta neid, kes Salemi liikmetest on hooldekodus!

PALVETA, ET JÕUAKSIME EVANGEELSELT UUTE INIMESTENI. Et me ei sulguks endasse, vaid elaksime kristlikku usku välja kõikjal, kuhu Jumal meid saadab. Et Jumal annaks meile igaühele oskust õigel hetkel pakkuda oma sõpradele võimalust palvetada ja usalduses Kristuse poole pöörduda.

PALVETAME SALEMI NOORTE EEST. Palvetame nende eest, kes aitavad Salemi noortetööd teha. Palvetame, et noortekate osadus teeniks usus ja iseloomus kasvamise eesmärke. Palvetame noorte suviste ettevõtmiste eest!

PALVETAME LASTEKIRIKULE ÕNNISTUST. Suvel on meie lastekiriku töös vaheaeg. Kuid me ei unusta palvetada lastekiriku laste ja nende perekondade eest.

PALVETAME MAAILMA SÕJAKOLLETES ELAVATE INIMESTE EEST. Palvetame eriliselt sealsetele kogudustele ja kristlastele jõudu kuulutada Kristuse lunastavat väge ja olla inimestele toeks.

PALVETAME PALVEPARTNERI EEST. Palvetame õnnistust Kalju kogudusele ja pastoreile Tarmo Ligele ja Vilver Orasele ja nende lähedastele!

PALVETAME EKB LIIDU JUHTIDE EEST. Eriti EKB liidu presidendi Gunnar Kotieseni, peasekretär Sven-Joonatan Siibaku ja teiste vastutusekandjate eest.

Kui sinu palvetele on vastatud või oled märganud Jumala tegevust oma elus, kirjuta väike tunnistus Salemi kuukirja jaoks ja saada toivo@salem.ee. See võib tugevdada paljude usku ja tuua rõõmu lugejatele. See on ka üks viis, kuidas väljendada tänu Jumalale.
Aitäh!

KONTAKT

PASTOR TOIVO PILLI

toivo@salem.ee
511 8691

PASTOR URMAS ROOSIMAA

urmas@salem.ee
5557 6555

TARTU SALEMI BAPTISTIKOGUDUS

E-post: salem@salem.ee
Telefon: 734 3664
Address: Kalevi 76 Tartu 50104
SEB pank: EE461010152001809009
Swedbank: EE832200221005109196

Annetuse selgitusse märkida „Annetus“ ning tulumaksust mahaarvamiseks palume lisada oma isikukood.

Järgmiste Salemi kuukirjade ettepanekud ja arvamused saata salem@salem.ee

Koostaja: Toivo Pilli
Kujundajad: Kertu Rajando
Roland Rose

JUMALATEENISTUSED

PÜHAPÄEVITI KELL 11

Pühaõhtusöömaaeg iga kuu esimesel pühapäeval.

	Juhatab	Jutlustab	Muusika
01.06	Harli Jürgenson	Sulev Kivastik, Urmas Roosimaa	Ülistuskoor
	<i>Nelipühad</i>		
08.06	Aarne Pöder	Dave Cupery, Einike Pilli	Tobiase projekt
	<i>Koguduse 106. aastapäev</i>		
15.06	Toivo Pilli	Tarmo Lige	Kalju koguduse külalised
	Urmas Roosimaa	Toivo Pilli	Ühislaulud
22.06	<i>Kell 16 Põllu tänava kalmistul kalmistupüha</i>		
29.06	Enely Lehtme	Margus Kask	Ühislaulud
06.07	Urmas Roosimaa	Urmas Roosimaa	Ühislaulud
13.07	Einike Pilli	Vilver Oras	Ühislaulud

NOORTEÕHTUD

ON SUVEPUHKUSEL

Rohkem teavet FB lehel
„Tartu Salemi Noored“.

SÕNA JA PALVE ÕHTUD

NELJAPÄEVITI KELL 18

Sõnum

05.06	Adu Saar
12.06	Harli Jürgenson
19.06	Toivo Pilli
26.06	Sulev Kivastik
03.07	Adu Saar
10.07	Urmas Roosimaa

* Võimalikud muudatused kavas.

SÕNA JA PALVE HOMMIKUD

Laupäeviti kell 10
Salemi kiriku peasaalis.

LISAINFO

Koguduse veebilehel,
e-kirjade listis ja FB lehel
„Tartu Salemi Baptistikogudus“.